

BELGISCHE SENAAT**ZITTING 1989-1990**

15 FEBRUARI 1990

Voorstel tot invoeging in het Reglement van de Senaat van een artikel 62bis houdende instelling van een adviescomité voor Europese aangelegenheden

VERSLAG

**NAMENS DE COMMISSIE VOOR HET
REGLEMENT UITGEBRACHT
DOOR DE HEER LALLEMAND**

Tijdens haar vergaderingen van 18 januari en 15 februari 1990 heeft de Commissie voor het Reglement een voorstel van de heer De Belder en mevrouw Hanquet besproken dat de instelling van een adviescomité voor Europese aangelegenheden in de Senaat beoogt.

In de Kamer bestaat een soortgelijk comité sinds 1985 (Reglement van de Kamer, art. 100). Na afloop van de Conferentie van de Voorzitters van de Parlementen van de Lid-Staten van de Europese Gemeenschap alsmede van het Europese Parlement die op 19 en 20 mei 1989 te Madrid werd gehouden, werd erop gewezen hoe belangrijk het is een dergelijk orgaan in te stellen in de assemblees waar dat nog niet het geval is.

Aan de werkzaamheden van de Commissie hebben deelgenomen:

Vaste leden: de heren Swaelen, voorzitter; Bock, Capoen, mevr. Delruelle-Ghobert, de heren De Seranno, Egelmeers, Erdman, Flagothier, Gijs, Henrion, mevr. Herman-Michielsens, de heren Mouton, Op 't Eynde, mevr. Panneels-Van Baelen, de heren Paque, Seeuws, Toussaint, Vandekerckhove, Van den Broeck, Vannieuwenhuyze, Wintgens en Lallemand, rapporteur.

R. A 14989**SENAT DE BELGIQUE****SESSION DE 1989-1990**

15 FEVRIER 1990

Proposition tendant à insérer dans le Règlement du Sénat un article 62bis, instituant un comité d'avis chargé de questions européennes

RAPPORT

**FAIT AU NOM DE LA COMMISSION
DU REGLEMENT
PAR M. LALLEMAND**

Lors de ses réunions des 18 janvier et 15 février 1990, la Commission du Règlement a examiné une proposition de M. De Belder et Mme Hanquet tendant à créer au Sénat un comité d'avis chargé de questions européennes.

Un tel comité existe à la Chambre des Représentants depuis 1985 (Règlement de la Chambre, art. 100). L'opportunité d'instaurer cet organe dans les assemblees où il n'existe pas encore, a été soulignée à l'issue de la Conférence des Présidents des Parlements des pays membres de la Communauté européenne et du Parlement européen, tenue à Madrid les 19 et 20 mai 1989.

Ont participé aux travaux de la Commission:

Membres effectifs: MM. Swaelen, président; Bock, Capoen, Mme Delruelle-Ghobert, MM. De Seranno, Egelmeers, Erdman, Flagothier, Gijs, Henrion, Mme Herman-Michielsens, MM. Mouton, Op 't Eynde, Mme Panneels-Van Baelen, MM. Paque, Seeuws, Toussaint, Vandekerckhove, Van den Broeck, Vannieuwenhuyze, Wintgens et Lallemand, rapporteur.

R. A 14989

Een afvaardiging van de Senaat was aanwezig op de Conferentie van de in Europese aangelegenheden gespecialiseerde commissies van de nationale Parlementen die plaats had op 16 en 17 november 1989 te Parijs. Het werkstuk dat door de heer De Belder en mevrouw Hanquet werd uitgewerkt na hun terugkeer van deze conferentie, heeft als grondslag gediend voor de besprekingen in de Commissie.

De Commissie was eenparig van oordeel dat de instelling in de Senaat van een orgaan dat in Europese aangelegenheden gespecialiseerd is, aan een reële nood beantwoordt, gelet op de toenemende invloed van dwingende Europese rechtsregels op zeer talrijke takken van ons intern recht.

*
* *

De Commissie heeft lang beraadslaagd over de structuur en de samenstelling van het adviescomité.

Het oorspronkelijke plan van de heer De Belder en mevrouw Hanquet steunde op de twee volgende overwegingen:

— Tegen een gemengd comité, bestaande uit twintig leden onder wie tien senatoren en tien europarlementsleden (het voorbeeld van de Kamer), kunnen een aantal principiële bezwaren worden aangevoerd. Met welk recht kan een assemblee namelijk in haar reglement bepalen dat buitenstaanders in een van haar organen als lid zitting kunnen nemen?

— Een meer orthodoxe opvatting, het instellen van een klassieke commissie van tweeëntwintig senatoren, zou evenwel tot een onevenwichtige vertegenwoordiging van Kamer en Senaat leiden wanneer beide comités samen vergaderen, wat, naar de indieners hopen, vaak zal gebeuren.

Om die reden wordt voorgesteld een orgaan in te stellen dat uitsluitend uit senatoren bestaat, met dien verstande dat de europarlementsleden kunnen worden uitgenodigd, met raadgevende stem. Het comité zou uit tien leden bestaan, ten einde een evenwichtige vertegenwoordiging van kamerleden en senatoren te verzekeren in geval van gemeenschappelijke vergaderingen.

Daar die tien leden « moeten worden aangewezen uit de fracties, volgens het stelsel van de evenredige vertegenwoordiging », bepaalde de tekst eveneens dat « per fractie die niet in het comité is vertegenwoordigd, één lid van de Senaat zonder stemrecht aan de werkzaamheden van het comité mag deelnemen en mag worden gehoord ».

Een lid ging van meet af aan niet akkoord met het idee van een comité dat tot tien leden wordt beperkt en waarin sommige fracties slechts een raadgevende stem zouden hebben. Verschillende leden waren

Une délégation du Sénat était présente à la Conférence des commissions des Parlements nationaux spécialisées en matières européennes, qui a eu lieu à Paris les 16 et 17 novembre 1989, et c'est un document de travail élaboré par M. De Belder et Mme Hanquet à leur retour de cette conférence qui a servi de base aux discussions de la Commission.

La Commission a été unanime à estimer que la création au Sénat d'un organe spécialisé dans les questions européennes, compte tenu de l'impact croissant et contraignant du droit européen dans de très nombreux domaines de notre droit interne, répondait à un réel besoin.

*
* *

La Commission a longuement débattu de la structure et de la composition d'un comité d'avis.

L'idée initiale, avancée par M. De Belder et Mme Hanquet reposait sur la double considération suivante:

— L'option d'un comité mixte, calqué sur le modèle de la Chambre (vingt membres effectifs, dont dix sénateurs et dix europarlamentaires) se heurtait à certaines objections de principe. De quel droit, notamment, une assemblee peut-elle décider d'autorité, dans son règlement, que des tiers ont la qualité de membres effectifs d'un de ses organes?

— L'option, plus orthodoxe, d'une commission classique de vingt-deux sénateurs poserait quant à elle un problème pratique, dans la mesure où il en résulterait un net déséquilibre dans la représentation respective des deux Chambres lors des réunions communes, que les auteurs escomptent fréquentes, entre leurs deux comités d'avis.

De là leur proposition d'instituer un organe qui soit d'une part composé uniquement de sénateurs — étant entendu que les europarlamentaires pourraient évidemment y être invités avec voix consultative — et d'autre part limité à dix membres, en vue d'assurer la parité avec la Chambre lors des réunions communes des deux comités.

Etant donné que ces dix membres devaient être « désignés parmi les membres des groupes politiques, conformément au système de la représentation proportionnelle », le texte prévoyait également qu'« un membre du Sénat par groupe politique non représenté au comité peut assister aux travaux de celui-ci et y être entendu, mais sans avoir voix délibérative ».

Un membre s'est déclaré d'emblée opposé à l'idée d'un comité réduit à dix membres, dans lequel certains groupes n'auraient que voix consultative. Plusieurs membres ont également émis l'opinion que

eveneens van mening dat alle in de vaste commissies vertegenwoordigde fracties stemrecht dienden te hebben. Andere sprekers meenden dat de omvang en de verscheidenheid van de taken die dit nieuwe orgaan zullen worden opgedragen, een groter aantal leden rechtvaardigden. Met het oog op de representativiteit en de doeltreffendheid heeft de commissie eenparig gekozen voor een klassieke commissie van tweeëntwintig leden.

Een lid wees erop dat de mogelijkheid van gemeenschappelijke vergaderingen met de Kamer wel zeer klein wordt, wanneer het adviescomité van de Senaat te veel afwijkt van dat van de Kamer. De Commissie heeft gemeend dat die moeilijkheid uit de weg kan worden geruimd door het adviescomité van de Senaat, met het oog op gemeenschappelijke vergaderingen met de Kamer, uit zijn midden een contactgroep te laten aanwijzen van tien tot elf personen. Daar die afvaardiging enkel een raadgevende functie heeft, is het niet absoluut nodig dat zij volgens het stelsel van de evenredige vertegenwoordiging wordt samengesteld en kunnen de leden aangewezen worden naargelang van het onderwerp van de besprekingen.

Een lid verklaarde dat hij niet gekant is tegen sporadische vergaderingen met het comité van de Kamer. Hij is nochtan geen voorstander van een gestructureerde samenwerking waarbij soortgelijke vergaderingen tot de geplogenheden behoren. De Commissie heeft gemeend dat die mogelijkheid moet worden aangehouden, al was het maar om de regering en de Europese afgevaardigden niet onnodig lang in beslag te nemen.

Dezelfde spreker was er eveneens voor gewonnen dat de leden van het adviescomité zouden worden aangewezen onder de leden van de vaste commissies die in eerste instantie geconfronteerd worden met het Europese recht (Sociale Aangelegenheden, Economische Aangelegenheden, Buitenlandse Betrekkingen, enz.). Die commissies zouden op die manier voeling houden met het adviescomité en omgekeerd. Dit lijkt hem essentieel voor een goede doorstroming van de informatie. Een lid merkte op dat dit idee ongetwijfeld zeer moeilijk zal kunnen worden verwezenlijkt in het licht van een billijke dosering. Een andere spreker deelde die mening, doch sloot niet uit dat men kan pogen dit doel te bereiken via informeel overleg tussen de fracties.

Tenslotte werd opgemerkt dat het adviescomité van de Kamer geen vaste plaatsvervangers telt. Het reglement bepaalt dat « wanneer een lid afwezig is, hij zich door een lid van dezelfde politieke fractie kan laten vervangen ».

Verschillende sprekers verklaarden voorstander te zijn van een systeem waarin de vervanging zo soepel mogelijk wordt geregeld, zodat een beroep kan worden gedaan op de beste deskundigen in elke aangelegenheid. Daarom besliste de Commissie dat de leden

tous les groupes représentés dans les commissions permanentes devaient y avoir voix délibérative. D'autres intervenants estimaient que de toute façon, l'ampleur et la diversité des tâches qui attendent ce nouvel organe justifiaient une composition plus nombreuse. C'est dans ce double souci de représentativité et d'efficacité que la commission a opté pour la formule d'une commission classique de vingt-deux membres.

Un membre a attiré l'attention sur le fait que plus on s'écartait du modèle du comité d'avis de la Chambre, plus on hypothéquait la possibilité de réunions communes avec celui-ci. La Commission a estimé qu'il suffirait, pour surmonter cette difficulté, que le comité d'avis du Sénat désigne en son sein, en vue de ces réunions communes, un groupe de contact de dix ou onze membres. Vu son rôle consultatif, cette délégation ne devrait d'ailleurs pas nécessairement être composée à la proportionnelle stricte, et l'identité de ses membres pourrait au surplus varier en fonction de l'objet des discussions.

Un membre a déclaré que s'il acceptait volontiers l'idée de réunions occasionnelles avec le comité de la Chambre, il n'était en revanche pas partisan d'une collaboration structurelle où ces réunions seraient la règle. La Commission a considéré qu'il fallait à tout le moins réserver cette possibilité, ne fût-ce que pour ne pas abuser du temps du gouvernement et des députés européens.

Le même orateur a également plaidé pour que les membres du comité d'avis soient désignés parmi les membres effectifs des commissions permanentes les plus directement concernées par le Droit européen (Affaires sociales, Affaires économiques, Relations extérieures, etc.). Celles-ci auraient ainsi leurs « antennes » au comité d'avis et réciproquement, ce qui lui paraît essentiel à une bonne circulation de l'information. Un membre a objecté que cette idée serait sans doute très difficile à réaliser en raison des savants dosages qu'elle implique. C'était aussi l'avis d'un autre intervenant, qui n'a toutefois pas exclu que l'on puisse tendre vers cet objectif par une concertation informelle entre les groupes.

Enfin, on a relevé que le comité d'avis de la Chambre ne comporte pas de suppléants attitrés. Le règlement prévoit qu'« en cas d'absence d'un membre, il peut être pourvu à son remplacement par un membre du même groupe politique ».

Plusieurs orateurs se sont déclarés favorables à un système de suppléance aussi souple et ouvert que possible, afin de pouvoir faire appel aux meilleurs spécialistes dans chaque matière. C'est pourquoi la Commission a décidé que les membres du comité

van het comité geen vaste vervangers in de zin van artikel 55, derde lid, van het Règlement zullen hebben maar dat zij zich kunnen laten vervangen door om het even welk lid van hun fractie.

Het werkstuk biedt daartoe de keuze tussen de twee volgende varianten:

— « Het lid van het comité dat een vergadering niet kan bijwonen, kan zich laten vervangen door een lid van dezelfde fractie. Hij stelt de voorzitter van die vervanging in kennis. »;

— of « Elk lid van het comité kan zich desnoods laten vervangen [of kan (indien hij een vergadering niet kan bijwonen of) indien hij het nuttig acht, zich laten vervangen] door een lid van dezelfde fractie. Hij stelt de voorzitter van die vervanging in kennis. »

De Commissie heeft gemeend dat er nagenoeg geen verschil bestaat tussen die twee lezingen, wat de praktische draagwijdte betreft. Zij heeft tenslotte gekozen voor de eerste variant die in herinnering brengt dat een lid van een commissie in beginsel geacht wordt aan de werkzaamheden ervan deel te nemen. Er wordt echter duidelijk gesteld dat de verhindering die een vervanging wettigt, zowel van materiële of fysieke als van « functionele » aard kan zijn (de mogelijkheid om zich te laten vervangen door een collega die meer gespecialiseerd is in de behandelde aangelegenheid).

*
* *

De Commissie heeft zich vervolgens gebogen over het statuut van de Europarlementsleden in het adviescomité.

De volgende tekst werd voorgesteld: « De in België verkozen leden van het Europees Parlement worden uitgenodigd (of kunnen worden uitgenodigd) om, zonder stemrecht, aan de werkzaamheden van het comité deel te nemen. »

De oplossing die door Mevrouw Hanquet en de heer De Belder werd voorgestaan, verschilt dus fundamenteel van het systeem dat voor het adviescomité van de Kamer geldt, daar de leden van het Europees Parlement in de Senaat geen volwaardig lid van het adviescomité zijn doch enkel worden uitgenodigd om aan de werkzaamheden ervan deel te nemen.

De Commissie was van mening dat die formule logischer was aangezien de Senaat geen enkele vat heeft op de betrokkenen; zij verkoos daarom eenparig deze formule.

In het werkstuk werd eveneens de mogelijkheid overwogen om de kring van de Europese genodigden uit te breiden door bovenstaande passus aan te vullen als volgt:

n'auraient pas de suppléants, au sens de l'article 55, alinéa 3, du Règlement, mais qu'ils pourraient se faire remplacer par n'importe quel membre de leur groupe.

Le document de travail proposait à cet effet le choix entre les deux variantes suivantes:

— « Le membre du comité empêché d'assister à une réunion peut se faire remplacer par un membre du même groupe. Il informe le président de ce remplacement. »;

— ou « Chaque membre du comité peut, au besoin [ou (s'il est empêché d'assister à une réunion ou) s'il le juge utile], se faire remplacer par un membre du même groupe. Il informe le président de ce remplacement. »

La Commission a estimé que la différence de portée pratique entre ces deux formulations était quasiment nulle. Elle a finalement opté pour la première variante, qui a le mérite de rappeler que le membre effectif d'une commission est en principe censé assister à ses travaux. Il a toutefois été clairement entendu que l'empêchement de nature à justifier un remplacement peut être aussi bien matériel ou physique que « fonctionnel » (faculté de se faire remplacer par un collègue plus spécialisé dans la matière qui fait l'objet des discussions).

*
* *

La Commission s'est ensuite penchée sur la question du statut des europarlamentaires au sein du comité d'avis.

Le texte suivant était proposé: « Les membres du Parlement européen élus en Belgique sont invités à (ou: peuvent être invités à) prendre part aux travaux de celui-ci, sans voix délibérative. »

La solution prônée par Mme Hanquet et M. De Belder se caractérisait donc par une différence fondamentale par rapport à celle retenue pour le comité d'avis de la Chambre, en ce sens qu'au Sénat, les parlementaires européens ne seraient pas membres à part entière du comité d'avis, mais seulement invités à participer à ses travaux.

La Commission a trouvé cette formule plus logique, puisque le Sénat n'a aucune emprise sur les intéressés; elle a dès lors marqué sa préférence unanime pour cette option.

Le document de travail envisageait également la possibilité d'élargir le cercle des invités européens, en complétant le passage cité ci-dessus par l'alinéa suivant:

« Dezelfde regel is van toepassing voor de leden van de Belgische afvaardigingen naar de Parlementaire Vergadering van de Raad van Europa en naar de Assemblée van de Westeuropese Unie (alsmede naar de Raadgevende Interparlementaire Beneluxraad). »

Sommige leden vonden het echter totaal overbodig de werking van het comité te bemoeilijken door er afgevaardigden van die drie assemblys in op te nemen. De invloed van deze instellingen op onze wetgeving is duidelijk veel geringer en bovendien zijn de leden van die assemblys kamerlid of senator.

De Commissie was het met deze argumentatie eens en besloot het idee op te geven en zich nog enkel te richten tot leden van het Europees Parlement.

In dit verband vroeg een lid zich af waarom men zich zou beperken tot de leden van het Europees Parlement die in België verkozen zijn: zou het niet nuttig zijn bijvoorbeeld de commissievoorzitters van het Europees Parlement te kunnen uitnodigen? Een ander lid merkte op dat het huidige reglement (art. 57, achtste lid) reeds voorziet in dergelijke uitnodigingen, doch het leek hem redelijk enkel van de Belgische leden een regelmatige deelname aan de werkzaamheden van het comité te vragen. Dat was eveneens de mening van de Commissie.

Dezelfde spreker wees erop dat volgens de voorgestelde tekst niet enkel tien maar wel degelijk onze vierentwintig Europese afgevaardigden kunnen worden uitgenodigd.

Een ander lid merkte op dat een groter aantal genodigden zou leiden tot betere contacten maar ook tot minder grondig werk en een ander lid vroeg zich af of elke groep niet beter een vaste contactpersoon zou aanwijzen in het Europees Parlement die dan zijn fractie in het comité van de Senaat zou vertegenwoordigen. De eerste spreker merkte op dat één enkele contactpersoon niet in alles gespecialiseerd kon zijn en bovendien ook verhinderd kon zijn. Daarom was hij met andere leden ervan overtuigd dat het beter is een beroep te doen op zoveel mogelijk deskundigheid door systematisch de vierentwintig betrokkenen uit te nodigen in de wetenschap dat ze nooit allemaal zullen komen.

Dit probleem bleef onopgelost: bijgevolg zal het adviescomité zelf moeten beslissen hoeveel Europese parlementsleden het bij zijn werkzaamheden wil betrekken.

*
* *

« La même règle s'applique aux membres de la (ou des) délégation(s) parlementaire(s) belge(s) à l'Assemblée parlementaire du Conseil de l'Europe et à l'Assemblée de l'Union de l'Europe occidentale (et au Conseil interparlementaire consultatif de Benelux). »

Certains membres ont cependant jugé inutile d'alourdir le fonctionnement du comité en y impliquant des représentants de ces trois assemblys, faisant valoir que ces institutions ont nettement moins d'influence sur notre législation. Il fut relevé de surcroît que les membres de ces assemblys sont députés ou sénateurs.

Se rangeant à ces arguments, la Commission a décidé de ne pas retenir cette idée, et de ne s'adresser qu'aux membres du Parlement européen.

A cet égard, un membre s'est demandé pourquoi se limiter aux membres du Parlement européen élus en Belgique: ne serait-il pas utile de pouvoir inviter, par exemple, les présidents de commission du Parlement européen? Un autre membre a fait remarquer que de telles invitations étaient possibles dans le cadre du règlement actuel (article 57, alinéa 8) mais il lui paraissait raisonnable de ne demander une collaboration régulière aux travaux du comité qu'aux seuls membres belges. Tel a été également l'avis de la Commission.

Le même intervenant a souligné que, dans le texte proposé, ce ne seraient pas seulement dix, mais bien l'ensemble de nos vingt-quatre députés européens qui pourraient être invités.

Un membre a fait observer que, si les invités étaient nombreux, les contacts seraient meilleurs, mais le travail moins approfondi, et un autre membre s'est demandé si chaque formation ne devrait pas plutôt désigner au Parlement européen un correspondant attitré, qui représenterait son groupe au comité du Sénat. Le premier intervenant a objecté qu'un correspondant unique ne pouvait être spécialisé dans tous les domaines, et qu'il pouvait en outre être empêché. C'est pourquoi il s'est dit partisan, avec d'autres membres, de faire appel à toutes les compétences, en invitant systématiquement les vingt-quatre intéressés, sachant très bien qu'en fait ils ne viendraient jamais aussi nombreux.

Cette question est finalement restée ouverte: il incombera dès lors au comité d'avis de décider lui-même du nombre de parlementaires européens à inviter à ses travaux.

*
* *

Tenslotte heeft de Commissie het vraagstuk van de bevoegdheden van het nieuwe adviescomité besproken.

Ze heeft bevestigd dat het optreden van dit comité geenszins de beslissingsbevoegdheid van de andere Commissies zal aantasten, daar het comité zich ertoe beperkt adviezen te geven, hetzij op eigen initiatief, hetzij op verzoek van de Voorzitter van de Senaat of van een vaste commissie.

In de Kamer van Volksvertegenwoordigers (Règlement, artikel 100, zevende lid) heeft het comité tot taak « op eigen initiatief of op verzoek van een lid van de Kamer of van een in België verkozen lid van het Europees Parlement, adviezen te verstrekken betreffende de volgende aangelegenheden die Europa en inzonderheid de Europese Gemeenschap aanbelangen :

- institutionele vraagstukken en andere belangrijke beleidskwesties;
- vraagstukken betreffende de samenwerking tussen de Kamer van Volksvertegenwoordigers en het Europees Parlement;
- vraagstukken betreffende het statuut van de in België verkozen leden van het Europees Parlement en de wederzijdse informatie van beide Assemblées. »

De Commissie heeft echter de beknoptere en tevens ruimere formulering die wordt voorgesteld in het werkstuk, verkozen boven voornoemde definitie bij opsomming. De gekozen formulering luidt dus als volgt: het comité kan adviezen verstrekken « over de Europese vraagstukken ». Er zij tevens opgemerkt dat een advies niet rechtstreeks gevraagd kan worden door een Europarlementslid. Dit is een verschil met het systeem in de Kamer.

Een lid was voorstander van een comité dat een dubbele taak vervult. Het zou enerzijds een bezinningsorgaan zijn met aandacht voor de actuele en toekomstige ontwikkelingen, waaraan een aantal creatieve en coördinatietaken worden opgedragen en anderzijds een controleorgaan waaraan de Staatssecretaris voor Europese Aangelegenheden verantwoording is verschuldigd, meer bepaald over de vorderingen gemaakt bij het omzetten van gemeenschapsrichtlijnen in intern recht.

Een andere spreker was helemaal niet gekant tegen het feit dat het comité adviezen verstrekt over een aantal algemene problemen maar meende toch dat voorrang moet worden gegeven aan het voorbereidend werk en aan de uitwisseling van informatie.

Een ander lid wenste te weten waarop die adviezen betrekking zullen hebben. De meerderheid van de richtlijnen hebben immers geheel of gedeeltelijk betrekking op gewestelijke of gemeenschapsmateries. De Commissie heeft erkend dat het comité onvermijdelijk geconfronteerd zal worden met netelige

La Commission a enfin examiné la question des attributions du nouveau comité d'avis.

Elle a confirmé que l'intervention de celui-ci laisserait intacte la compétence de décision des autres commissions, puisqu'il se bornerait à donner des avis, soit de sa propre initiative, soit à la demande du Président du Sénat ou d'une commission permanente.

A la Chambre des Représentants (Règlement, article 100, alinéa 7) : « Le comité a pour mission de donner des avis de sa propre initiative ou à la demande d'un membre de la Chambre ou d'un membre du Parlement européen élu en Belgique, sur les questions suivantes, concernant l'Europe et en particulier la Communauté européenne :

- questions institutionnelles et autres matières politiques importantes;
- questions de coopération entre la Chambre des Représentants et le Parlement européen;
- questions se rapportant au statut des membres du Parlement européen élus en Belgique et à l'information réciproque des deux Assemblées. »

A cette définition par énumération, la Commission a préféré la formulation à la fois plus concise, plus large et plus ouverte proposée par le document de travail: le comité pourra émettre un avis « sur les questions européennes ». On notera également qu'à la différence du système de la Chambre, l'avis ne pourra pas être demandé directement par un europarlémentaire.

Un membre a défendu la thèse selon laquelle le comité devrait remplir un double rôle. Il serait d'une part un organe de réflexion et de prospective, chargé de tâches de conception et de coordination, et d'autre part un organe de contrôle, devant lequel le Secrétaire d'Etat aux Affaires européennes serait appelé à rendre des comptes, notamment sur l'état d'avancement de la transposition des directives communautaires en droit interne.

Sans être opposé à ce que le comité donne des avis sur certains problèmes généraux, un autre orateur a soutenu qu'il fallait privilégier le travail préparatoire et l'échange d'informations.

Un membre a posé la question de savoir sur quoi pourront porter ces avis, sachant que la majorité des directives touchent en tout ou en partie, à des matières régionales ou communautaires. La Commission a reconnu que le comité serait inévitablement confronté à de délicats problèmes de compétences. Même

bevoegdheidsproblemen. Zelfs wanneer het duidelijk is dat de Senaat over de grond van de zaak slechts een uitspraak kan doen in aangelegenheden die tot zijn bevoegdheid behoren, zal de toepassing van dit eenvoudige principe niet altijd zo makkelijk blijken.

Daar het voor de goede werking van het comité van kapitaal belang is dat de Regering structureel bij de werkzaamheden ervan betrokken wordt, vroeg een lid zich af of het, gelet op het raadgevend karakter van dit orgaan, niet aangewezen zou zijn dat dit ook uitdrukkelijk in de tekst wordt vermeld. De Commissie heeft gemeend dat die essentiële regel voldoende tot uiting komt in de volgende bepaling: « Het comité regelt zijn werkzaamheden en beraadslaagt overeenkomstig de bepalingen die op de vaste commissies van toepassing zijn ».

De Commissie verheugde zich erover dat de besprekingen tot een algemene consensus hebben geleid en heeft besloten de standpunten die werden ingenomen te vertalen in een herwerkte versie van het ontwerp van artikel 62bis, nieuw, dat door de heer De Belder en mevrouw Hanquet werd ingediend.

Op een tweede vergadering werd dit voorstel van de Commissie, waarvan de tekst volgt, door de 17 aanwezige leden eenparig goedgekeurd. Vertrouwen werd geschonken aan de rapporteur voor het opstellen van dit verslag.

De Rapporteur,
R. LALLEMAND.

De Voorzitter,
F. SWAELEN.

s'il est évident que le Sénat ne peut se prononcer, quant au fond, que sur des matières relevant de sa compétence, l'application de ce principe simple risque de ne pas être toujours aisée.

Enfin, jugeant capital, pour le bon fonctionnement du comité, que le Gouvernement soit associé structurellement à ses travaux, un membre s'est demandé si, compte tenu du caractère consultatif de cet organe, il ne serait pas indiqué de le spécifier explicitement dans le texte. La Commission a considéré que cette règle, essentielle, résultait à suffisance de la disposition qui prévoit que « Le comité organise ses travaux et délibère conformément aux dispositions applicables aux commissions permanentes. »

Se réjouissant du large consensus qui se dégageait de la discussion, la Commission a décidé de traduire les options ainsi définies dans une version remaniée du projet d'article 62bis nouveau qui lui avait été soumis par M. De Belder et Mme Hanquet.

Lors d'une seconde réunion, cette proposition de la Commission, dont le texte suit, a été adoptée à l'unanimité des 17 membres présents. Confiance a été faite au rapporteur pour la rédaction du présent rapport.

Le Rapporteur,
R. LALLEMAND.

Le Président,
F. SWAELEN.

**TEKST AANGENOMEN
DOOR DE COMMISSIE**

In het Reglement van de Senaat wordt een hoofdstuk *VIIIbis* ingevoegd, onder het opschrift « Adviescomité voor Europese aangelegenheden », met een artikel *62bis*, luidende:

« Artikel *62bis*

1. Na iedere vernieuwing van de Senaat benoemt de vergadering voor de gehele zittingstermijn uit haar midden een adviescomité dat belast is met het onderzoek van de Europese aangelegenheden. Het is samengesteld uit tweeëntwintig leden die zijn aangewezen op de wijze als bepaald in artikel 55, tweede en vijfde lid.

2. Het comité benoemt onder zijn leden, voor de duur van de zitting, een voorzitter, een eerste ondervoorzitter en een tweede ondervoorzitter.

3. Het lid van het comité dat een vergadering niet kan bijwonen, kan zich laten vervangen door een lid van zijn fractie. Hij stelt de voorzitter van die vervanging in kennis.

4. De in België verkozen leden van het Europees Parlement worden uitgenodigd om, zonder stemrecht, aan de werkzaamheden van het comité deel te nemen.

5. Het comité heeft tot taak, op verzoek van de Voorzitter of van een vaste commissie van de Senaat, of op eigen initiatief, adviezen te verstrekken over de Europese vraagstukken.

Het zal minstens eenmaal in het jaar aan de plenaire vergadering verslag uitbrengen over de voortgang gemaakt bij de omzetting van het Europees recht in het interne recht.

6. Voor het overige, en binnen de perken van de in deze bepaling omschreven bevoegdheden, regelt het comité zijn werkzaamheden en beraadslaagt het overeenkomstig de bepalingen die op de vaste commissies van toepassing zijn. »

**TEXTE ADOPTE
PAR LA COMMISSION**

Il est inséré dans le Règlement du Sénat un chapitre *VIIIbis*, intitulé « Du comité d'avis chargé de questions européennes », comprenant un article *62bis*, rédigé comme suit:

« Article *62bis*

1. Après chaque renouvellement du Sénat, l'assemblée nomme en son sein, pour la durée de la législature, un comité d'avis chargé de questions européennes. Il est composé de vingt-deux membres, qui sont désignés de la manière prévue à l'article 55, alinéas 2 et 5.

2. Le comité nomme en son sein, pour la durée de la session, un président, un premier vice-président et un deuxième vice-président.

3. Le membre du comité empêché d'assister à une réunion peut se faire remplacer par un membre de son groupe. Il en informe le président.

4. Les membres du Parlement européen, élus en Belgique, sont invités à prendre part aux travaux du comité, sans voix délibérative.

5. Le comité a pour mission de donner des avis sur les questions européennes, soit à la demande du Président ou d'une commission permanente du Sénat, soit de sa propre initiative.

Il fera rapport à l'assemblée, au moins une fois par an, sur l'état d'avancement de la transposition du droit européen en droit interne.

6. Pour le surplus, et dans les limites des attributions que lui reconnaît la présente disposition, le comité organise ses travaux et délibère conformément aux dispositions applicables aux commissions permanentes. »